

5.8.2020

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 10.6.2020 VN/506/2020

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Suomen Palvelutaksit ry (jäljempänä SPT) kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu luonnoksen johdosta seuraavaa.

SPT kannattaa esitystä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon tekemien sairauden hoitoon liittyvien matkojen matkakustannusten korvausten muutosten osalta. Samoin SPT kannattaa palvelusetelillä järjestettyyn hoitojen liittyvien matkojen korvaamista esitetysti.

Sairausvakuutuslain mukaan korvattavien matkojen enimmäishinnasta ja sen perusteluista SPT toteaa:

KPMG on laatinut arvioraportin, jossa arvioidaan KELAn vuosina 2018–2019 toteuttamia taksipalveluiden hankintoja. Luonnoksessa todetaan, että arvioraportin mukaan Kansaneläkelaitoksen taksihankintoja voidaan kehittää nykyisen kilpailutusmallin pohjalta ilman tarvetta lainsäädännöllisille muutoksille. SPT näkemyksen mukaan lakia ja sitä seuraavien asetuksia ja toimenpiteitä tulee käyttää olemassa olevien ongelmien ratkaisemiseen.

KPMG:n raportti huomioi puutteellisesti liikenteenharjoittajien näkökulmaa ja varsinkin kilpailutuksen toteuttamistavan vaikutusta liikennöitsijään suhteessa kilpailutetun välityspalvelun tuottajaan.

Raportissa viitataan kuljettajien ammattitaidon puutteen laskevan asiakastyytyväisyyttä. SPT:n näkemyksen mukaan syynä ovat liikennepalvelulaki, alan yleinen epävarmuus ja autojen ajosuoritteiden vähenemisen kautta tapahtuneet ansiotason muutokset. Kelan korvaamiin matkoihin ei ole sopimuksista johtuen mahdollisuutta saada taksan tarkistuksia, vaikka kustannukset ovat todistettavasti kohonneet kilpailutusten ajankohdan jälkeen. (Taksiliikenteen kustannusindeksi, Traficom/Tilastokeskus)

Tulevan taksiliikennelain korjauksen yhteydessä ammattitaitovaatimuksia ollaan kiristämässä. SPT:n näkemyksen mukaan koulutuksen lisääminen, yhdessä asiakkaalle annettavan kuljetuspalvelun tuottajan valinnan vapauden kanssa mahdollistavat asiakastyytyväisyyden lisääntymisen. Valinnan vapauden lisääminen toimii asiakkaan näkökulmasta palvelun kokemuksen laatua, kohtelua ja itsemäärämisoikeutta parantavana tekijänä. Nämä

pyrkimykset ovat kirjattu lakiin potilaan oikeuksista (julkinen terveydenhuolto ja sosiaalihuollon laitokset), eikä niiden merkitystä pidä poissulkea kuljetuspalveluidenkaan kohdalla.

Koska kilpailutuskaudet ovat pitkiä ja tilanteet kuljetusalalla voivat vaihdella paljon, kuten viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, tulee lainsäädännöllä antaa mahdollisuudet myös yllättävien tilanteiden varalta. Esimerkiksi Kelan kuljetuksia ajaneet autoilijat joutuivat tilanteeseen, jossa odotetaan ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia investointeja autoihin (koronasuojat) ja autojen käyttöastetta laskevia normaaliliikenteeseen kuulumattomia ajoneuvojen puhdistamisia taukoineen ja tarvikkeineen. Edellä mainitun kaltaista toimintaa ei voida pitää normaaliajan liikenteeseen kuuluvana. Säädännöllä tulisi mahdollistaa ylimääräisten kustannusten korvaaminen normaalioloista poikkeavissa tilanteissa.

SPT:n näkemyksen mukaan kuljetuskaluston laatuun varsinkin isojen esteettömien autojen osalle tulee kohdistumaan sekä päästönormillisia (EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi) että korvaustason alhaisuudesta johtuvia ylläpitovaikeuksia, tämä pitää ottaa huomioon taksasetuksenannon yhteydessä. SPT:n näkemyksen mukaan isommat käyttö- ja ylläpitokustannukset tulee huomioida taksan käytössä.

Kilpailutuskausien pituus aiheuttaa myös kustannusten kohotessa autoilijoille katteen kaventumista. SPT:n näkemyksen mukaan kuljetuksista maksettavien korvauksiin tulee voida tehdä tarkistus myös sopimuskaudella. SPT esittää, että mikäli taksiliikenteen kustannusindeksi osoittaa kustannusten kohoamista, kuljetushintoja tulee tarkistaa indeksiä vastaavasti.

SPT kannattaa enimmäishintasäätelyn jatkamista kustannusindeksikorjattuna.

Suomen Palvelutaksit ry:n hallitus

KOPIO: Anu Kangasjärvi, anu.kangasjarvi@stm.fi